

AKCIÓTERV

Magyarországnak a Nyílt Kormányzati Együttműködés (Open Government Partnership) elnevezésű nemzetközi kezdeményezés keretében teendő vállalásairól

I. A nyílt kormányzás fontossága Magyarország számára

Magyarország 2011. április 25-én kihirdetett és 2012. január 1-én hatályba lépett Alaptörvénye kimondja, hogy:

- Magyarország független, demokratikus jogállam. [B cikk (1) bekezdés]
- A közhatalom forrása a nép. [B cikk (3) bekezdés]
- Magyarország a kiegyensúlyozott, átlátható és fenntartható költségvetési gazdálkodás elvét érvényesíti. [N cikk (1) bekezdés]
- Mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez. [VI. cikk (2) bekezdés]
- Az állam - a működésének hatékonysága, a közszolgáltatások színvonalának emelése, a közügyek jobb átláthatósága és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében - törekszik az új műszaki megoldásoknak és a tudomány eredményeinek az alkalmazására. [XXVI. cikk]
- A központi költségvetésről és az annak végrehajtásáról szóló törvényjavaslatoknak azonos szerkezetben, átlátható módon és ésszerű részletezettséggel kell tartalmazniuk az állami kiadásokat és bevételeket. [36. cikk (2) bekezdés]
- A Kormány a központi költségvetést törvényesen és célszerűen, a közpénzek eredményes kezelésével és az átláthatóság biztosításával köteles végrehajtani. [37. cikk (1) bekezdés]
- Nemzeti vagyon átruházására vagy hasznosítására vonatkozó szerződés csak olyan szervezettel köthető, amelynek tulajdonosi szerkezete, felépítése, valamint az átruházott vagy hasznosításra átengedett nemzeti vagyon kezelésére vonatkozó tevékenysége átlátható. [38. cikk (4) bekezdés]
- A központi költségvetésből csak olyan szervezet részére nyújtható támogatás, vagy teljesíthető szerződés alapján kifizetés, amelynek tulajdonosi szerkezete, felépítése, valamint a támogatás felhasználására irányuló tevékenysége átlátható. [39. cikk (1) bekezdés]
- A közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. A közpénzekre és a nemzeti vagyonra vonatkozó adatok közérdekű adatok. [39. cikk (2) bekezdés]

Alaptörvényének fenti rendelkezései Magyarországnak a nyílt kormányzás iránti elkötelezettségét mutatják.

II. Magyarország eredményei a nyílt kormányzásban

Magyarországon a korrupció elleni fellépés a kilencvenes évek végéig elsősorban büntetőjogi megközelítésen alapult és bűnüldözési eszközökkel történt.

Ebben az ezredfordulótól kezdődően történt lényeges, szemléleti változás. Magyarországnak az Európai Unióhoz történő csatlakozását megelőző, 1998-ban indult csatlakozási tárgyalásokhoz kapcsolódóan ekkor születtek meg azok a stratégiai döntések, amelyek meghatározták a következő évtized korrupció megelőzési intézkedéseit. Ezek döntően jogalkotási intézkedések voltak, amelyek a korrupció megelőzésének és az állami működés átláthatóságának szabályozási kereteit alakították ki. Számos jogszabályi változás lépett hatályba, amelyek új jogintézményeket hoztak létre vagy szabályozottabbá tették ezek működését. Ilyen jogszabály-módosításként említhető a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettség kiterjesztése a közszolgálatban álló döntéshozókra és az országgyűlési képviselőkre, a közérdekű, valamint a közérdekből nyilvános adatok bárki számára hozzáférhető, internetes közzétételére vonatkozó szabályozások, valamint a közérdekű bejelentésekre vonatkozó legfontosabb szabályokat tartalmazó törvényi rendelkezések. Ekkor indult az interneten a közszféra adatait rendszerezetten tartalmazó <http://kozadat.hu> honlap is.

A korrupció megelőzését szolgáló jogszabályi keretek kialakítása jelentős vívmány volt, azonban a korrupció visszaszorítása érdekében önmagában nem bizonyult elegendőnek. Magyarország korrupciómegelőzési erőfeszítései terén a következő szemléletbeli fordulat 2010-től történt, amely a kizárólag büntetőjogi, illetve a csak a jogszabályi és intézményi keretekre koncentrált megközelítések korlátait meghaladva, az állami szervek integritásának erősítésével a Jó Állam kialakítását helyezi a középpontba. Az integritás szemléletében kiegyensúlyozottan kapcsolódnak össze a kockázatelemzés, a szabályozási, valamint a szabályok betartását és végrehajtását biztosító ellenőrzési, képzési, tájékoztatási, etikai és szervezetfejlesztési elemek, továbbá a szabályok megszegésének széles és differenciált eszközrendszerrel, végső soron büntetőjogi eszközökkel történő hatékony szankcionálása.

A 2000-es évek folyamán a hivatalban lévő kormányok a korrupció témájában általában sikertelenül próbáltak párbeszédet folytatni a társadalommal, illetve szűkebb értelemben vett civil szférával. Az újabb és újabb kísérletek általában folytatás és tartós eredmény nélkül maradtak. A korrupció megelőzésével és az állam átláthatóságával kapcsolatos társadalmi párbeszéd élővé tétele még nem teljesített kihívásként maradt a 2010-es évekre.

A 2010-ben hivatalba lépett Kormány első lépései között egységes kormányzati honlap kialakításáról (www.kormany.hu) döntött, amely valamennyi minisztérium közérdekű adatait tartalmazza, lehetőséget nyújt az előkészítés alatt álló jogszabály-tervezetek megismerésére és véleményezésére, továbbá tájékoztatást nyújt a legfontosabb kormányzati intézkedésekről. A rendvédelmi szervek belső bűnmegelőző, bűnfelderítő tevékenységének erősítésére jött létre a Nemzeti Védelmi Szolgálat, amely végzi a megbízhatósági vizsgálat és a kifogástalan életvitel ellenőrzését. Az új Büntető Törvénykönyv elfogadása szigorította és a nemzetközi követelményekhez igazította a korrupcióval kapcsolatos bűncselekmények büntetőjogi minősítését.

Az Állami Számvevőszék által 2009-ben elkezdett, a korrupciós kockázatok mérését és az integritás alapú szervezeti kultúra elterjesztését célzó Integritás Projekt eredményeire alapozva a Kormány 2012-ben átfogó közigazgatási korrupciómegelőzési programot fogadott el, egyben ennek végrehajtására – európai uniós forrásból – 2,35 millió euró összköltségvetéssel kiemelt projekt indításáról határozott. A projekt eddigi eredményeként a korrupció megelőzésével kapcsolatos ismeretek a Nemzeti alaptanterv részévé váltak, a Nemzeti Közszoigalati Egyetem képzési kínálata posztgraduális integritás tanácsadó képzéssel bővült, a korrupciós kockázatok mérése beépült a

stratégiai tervezési folyamatba és a kormányzati döntés-előkészítésbe. Elkészült az közszféra etikai kódexeire vonatkozó javaslat és megkezdődött az új, egységes bejelentővédelmi szabályozás előkészítése.

Magyarország a projekt keretében csatlakozott a Nyílt Kormányzati Együttműködés kezdeményezéshez és a civil szervezetekkel való egyeztetést követően, azok javaslatai alapján állította össze akciótervét. Az akcióterv előkészítése egyben jó alkalmat kínált a korrupciómegelőzéssel foglalkozó civil szervezetekkel való magas szintű találkozók rendszeresítésére, a kormányzati szakpolitika folyamatos társadalmi kontrolljára, végrehajtásának nyomon követésére.

III. Magyarország vállalásai a nyílt kormányzás továbbfejlesztésében

Magyarország nyílt kormányzással kapcsolatos vállalásai – összhangban a Nyílt Kormányzati Együttműködés Elvi Nyilatkozatával – elsősorban a közigazgatási szervek integritásának növeléséhez kapcsolódnak, de részben érintik a közszolgáltatások javításának és a közösségi erőforrások hatékonyabb felhasználásának területét is.

Magyarország vállalásainak sajátossága, hogy nem különálló intézkedésként jelennek meg, hanem szerves egésznek alkotnak korrupció megelőzési kormányhatározattal. E megoldás előnye, hogy a nyílt kormányzattal összefüggő vállalások egy kidolgozott programkeretbe beágyazottan, megfelelő anyagi és személyi feltételek biztosítása mellett hajthatóak végre.

1) Költségvetési adatok nyilvánosságának javítása

Magyarország vállalja, hogy az állampolgárok közpénzügyekről való jobb tájékoztatása érdekében számszerű és grafikus módon is bemutatja a központi költségvetés és módosításai tervezetének, valamint a végrehajtott költségvetésnek az adatait, az Egyesült Nemzetek Szervezete által kidolgozott COFOG ([Classification of the Functions of Government](#)) rendszer 2. szintjének megfelelő bontásban.

Határidő: 2013. június 30.

2) Közbeszerzési adatok kereshetőségének javítása

Magyarország vállalja, hogy a közbeszerzési adatok nyilvánosságának biztosítása érdekében gondoskodik arról, hogy a közbeszerzési hirdetmények és más közbeszerzési közlemények (közbeszerzésekkel kapcsolatos, jogszabályi előírás alapján hivatalos közbeszerzési lapban, vagy közbeszerzési központi állami honlapon kötelezően közzéteendő adatok) úgy kerüljenek közzétételre, hogy minden beszerző szervhez egyedi, – a jogutódlás esetét kivéve – állandó azonosítószám, valamint minden konkrét közbeszerzési eljáráshoz is, az adott eljárás során állandó egyedi azonosítószám kerül hozzárendelésre. Ennek eredményeképpen valamennyi közzétett közbeszerzési dokumentum könnyen kereshetővé és lekérdezhetővé válik az érintett szerv és az adott konkrét eljárás egyedi azonosítószáma alapján.

Határidő: 2013. szeptember 30.

3) A köztulajdon hasznosítására és a közpénzek felhasználásával kötött szerződések nyilvánosságának erősítése

Magyarország vállalja, hogy a közvagyon hasznosítására és a közpénzek felhasználására kötött szerződések nyilvánosságának biztosítása érdekében – szükség esetén jogszabály-módosítással – biztosítja, hogy:

- a) a szabályszerűségi ellenőrzésekre jogosult kormánytól független és kormányzati állami szervek ellenőrzései mindig kiterjednek a közzétételi kötelezettségek teljesítésére is,

Határidő: 2013. június 30.

- b) önkormányzati vagyonhasznosítási és beszerzési ügyben nyílt ülést kell tartani, kivéve a pályázati eljárások értékelésének megállapítására összehívott üléseket, ha a pályázati ajánlattevő vagy a pályázó kizárta ajánlata egy részének nyilvánosságra hozatalát, mivel az olyan üzleti titkot képez, amely saját tevékenységével összefügg, és nem vonatkozik a megkötendő szerződés lényeges elemeire, vagy ha az az önkormányzat tulajdonában álló gazdasági társaság üzleti titkát sértené,

- c) az önkormányzati testületi nyilvános előterjesztéseket a meghívó kiküldését követően, a meghívóval együtt kötelező közzétenni az önkormányzat honlapján.

Határidő: 2013. június 30.

4) Integritásirányítási rendszer a közszférában

- a) Magyarország vállalja, hogy biztosítja a közszféra szervezeteinek és az állami tulajdonban álló gazdasági társaságoknak a részvételét az Állami Számvevőszék Integritás Felmérésében.

Határidő: 2013. május 31.

- b) Magyarország vállalja, hogy integritásirányítási rendszert vezet be a központi közigazgatásban.

Határidő: 2013. december 31.

- c) Magyarország vállalja, hogy megteremti a bejelentők védelmének intézményrendszerét.

Határidő: 2013. június 30.

- d) Magyarország vállalja, hogy meghatározza az állami szervek érdekérvényesítőkkal való kapcsolattartására vonatkozó szabályokat.

Határidő: 2013. június 30.

- e) Magyarország vállalja, hogy biztosítja a Kormány által megtárgyalandó előterjesztések, valamint a miniszteri rendeletek tervezetei korrupciós kockázatainak – az előzetes hatásvizsgálat keretében történő – döntést megelőző elemzését.

Határidő: folyamatos

- f) Magyarország vállalja, hogy a kormányzattól független hivatásrendi köztisztviselők által elfogadott Hivatásetikai Kódexeket készíti a kormánytisztviselői és a rendvédelmi állomány számára.

Határidő: 2013. július 31.

5) A korrupció megelőzéssel és integritással kapcsolatos ismeretek elterjesztése

- a) Magyarország vállalja, hogy integritás, korrupciómegelőzés és etika témájú képzéseket biztosít az állami szervek tisztviselői számára.

Határidő: folyamatos

- b) Magyarország vállalja, hogy az állami szervek képzési rendszerein belül a közérdekű adatok önálló, proaktív közzétételében is egyértelmű támpontot nyújtó, információszabadsággal kapcsolatos képzési elemeket biztosít az államigazgatási, az önkormányzati és az igazságszolgáltatási munkatársak számára.

Határidő: 2013. december 31., majd folyamatos

- c) Magyarország vállalja, hogy hiteles, átlátható, költséghatékony, állampolgárok és a civil szervezetek bevonására építő, célcsoportonként differenciált tájékoztató kampányt indít a társadalom tagjai korrupciós jelenségekkel, és az azokkal szemben alkalmazható magatartásformákkal és ellenlépésekkel kapcsolatos ismereteinek és tudatosságának növelése érdekében.

Határidő: 2013. február 15., majd folyamatos

Az Akciótervet a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

6

- d) Magyarország vállalja, hogy gondoskodik a korrupciós jelenségekkel, és az azokkal szemben alkalmazható magatartásformákkal és ellenlépésekkel kapcsolatos értékeknek és ismereteinek az iskolai oktatásban és nevelésben való megjelenítéséről, ideértve az e tárgyú iskolai tankönyvek tartalmának felülvizsgálatát és antikorrupciós ismeretekkel való kiegészítését.

Határidő: 2013. szeptember 1., majd folyamatos

Magyarországnak a nyílt kormányzásban 2010. május 29., a jelenlegi Kormány hivatalba lépése óta elért eredményei

- **Egységes kormányzati honlap kialakítása**

A 2010-ben megválasztott Kormány hivatalba lépését követően haladéktalanul megkezdte az egységes, új kormányzati honlap indításának előkészítését. A www.kormany.hu valamennyi minisztérium közérdekű adatait tartalmazza, lehetőséget nyújt az előkészítés alatt álló jogszabály-tervezetek megismerésére és véleményezésére, továbbá tájékoztatást nyújt a legfontosabb kormányzati intézkedésekről.

- **A Közigazgatás Korrupció-megelőzési Programja és a hozzá kapcsolódó kormányzati intézkedések kidolgozása**

A Kormány – a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium (KIM) előterjesztésében és a civil szervezetekkel való egyeztetést követően – a 1104/2012. (IV. 6.) kormányhatározattal (a továbbiakban: korrupció megelőzési kormányhatározat) az elmúlt időszak legátfogóbb korrupciómegelőzési programját fogadta el 2012 márciusában. A Program elemzi a magyarországi korrupciós helyzetet, majd ehhez kapcsolódóan mintegy 20 területen intézkedéseket ír elő az illetékes miniszterek számára. A program lényeges újdonsága, hogy – a büntetőjogi intézkedések fontosságának hangsúlyozása mellett – a fő hangsúlyt a korrupció megelőzésére, a szervezetek korrupcióval szembeni ellenálló képességének erősítésére helyezi.

- **Integritás Projekt (Állami Számvevőszék)**

A magyar Állami Számvevőszék által európai uniós források felhasználásával indított Integritás Projektjének (<http://integritas.asz.hu>) fő célja, hogy a feltérképezze a közszféra korrupciós kockázatait és hozzájáruljon az integritás alapú közigazgatási kultúra erősítéséhez. A projekt fő eleme a kockázati térkép, amelynek alapja a költségvetési szervek önkéntes, kérdőíven alapuló adatszolgáltatása. Ebből az ÁSZ által kidolgozott kockázati módszertan alapján 3 kockázati érték kerül kiszámításra. A költségvetési szervekre vonatkozó adatokat az interneten bárki számára hozzáférhető Korrupciós Kockázati Térkép jeleníti meg, de a projekt honlapján szervezetekre és kérdésekre lebontott, feldolgozott adatsorok is elérhetőek. Az integritás szemlélet közigazgatáson belüli terjesztése érdekében a projekthez kapcsolódóan 2011-ben összesen 221 fő kiscsoportos tréning keretében történő képzésre került sor. Az Integritás Projekt európai jó példaként hatékonyan egyesíti magában az innovatív, az állampolgári részvételt erősítő informatikai alkalmazások, valamint az átláthatóan, felelősségteljesen működő közigazgatás jellemzőit. Az így létrehozott kockázati térkép objektíven képes mérni a költségvetési szervek korrupciós kockázatait, közérthetőbbé teszi a költségvetési szervek működését, hozzájárul az ellenőrzési módszertanok fejlesztéséhez, valamint az állampolgárok és tisztviselők korrupcióval kapcsolatos szemléletének megváltoztatásához.

- **Korrupciómegelőzési témájú kiemelt projekt indítása**

A kormányhatározatban foglalt feladatok, valamint az OGP Akcióterv végrehajtása anyagi háttérének biztosítása érdekében a Kormány elfogadta a 1136/2012. (V. 2.) kormányhatározatot, amelynek mellékletében az 1.1.21. pont alatt – 480 millió forintos meghirdethető kerettel – kiemelt projektként nevesítette a korrupció megelőzésének témáját. A projektet előkészítő KIM javaslatára a projekt céljaira a Kormány a 1346/2012. (IX. 7.)

kormányhatározatban a keret jelentős, 680 millió forintra történő emeléséről döntött. [A 1136/2012. (V. 2.) kormányhatározat ezt követően, mint már felesleges, hatályon kívül helyezésre került.] A KIM júliusban megkezdte az ÁROP-1.1.21. „Korrupció megelőzése és a közigazgatás-fejlesztés áttekintése” c. kiemelt projektre vonatkozó javaslat előkészítését, amelybe konzorciumi partnerként a Nemzeti Közzolgálati Egyetem is bevonásra került. A projektjavaslatot a KIM mint projektgazda 2012. szeptember 28-án benyújtotta, majd a hiánypótlást teljes körűen megválaszolta. A közreműködő szervezet 2012. december 1-jén megküldte a támogatási szerződés tervezetét a KIM részére, amelynek aláírása december 14-én megtörtént. Az Európában az egyik legnagyobb korrupciómegelőzési témájú kiemelt projekt elindításával és támogatásával a Kormány biztosította azokat az anyagi forrásokat és szervezeti kereteket, amelyek – a költségvetés helyzetére való tekintet nélkül is – lehetővé teszik a kormányhatározatban foglalt célok megvalósítását.

- **Együttműködés a civil szervezetekkel**

A korrupcióval kapcsolatos kormányzati szakpolitika alakításában a KIM folyamatosan konzultál a civil szervezetek képviselőivel. Ez a folyamat a Korrupció-megelőzési Program előkészítése során vette kezdetét és új lendületet kapott az OGP Akcióterv előkészítésével. Összhangban a Nyílt Kormányzati Együttműködés követelményeivel, a KIM közigazgatási államtitkárának vezetésével, civil szervezetek részvételével magas szintű egyeztetések kezdődtek 2012. december 15-én, majd 2013. január 18-án újabb találkozókra került sor. A következő alkalom és február 15-én lesz, amelyet havi rendszerességgel fognak követni a továbbiak.

- **Oktatási együttműködés a Nemzeti Közzolgálati Egyetemmel**

Az ÁROP-1.1.21-es projekt végrehajtásába a KIM konzorciumi partnerként bevonta a Nemzeti Közzolgálati Egyetemet. Ennek eredményeként új, modern tananyagok fejlesztésével és képzések indításával lehetővé válik az egyetem képzési struktúrájának megújítása. 2013 februárjától a korrupciómegelőzéssel és az integritással kapcsolatos ismeretek beépülnek a közzolgálati graduális képzés tantárgyai közé. A KIM-mel folytatott előkészítő munka eredményeként 2013 februárjától új, integritás tanácsadó szakirányú továbbképzés indul mintegy 50 fő részvételével, amelyet 2013 szeptemberében újabb 50 fő képzése követ. A Magyarországon újszerű szakirányú továbbképzésen résztvevőkkel lényegesen nőhet az integritással és korrupciómegelőzéssel foglalkozó szakemberek száma. Ezzel lehetővé válik, hogy e szakemberek a minisztériumokban, kormányhivatalokban tevékenykedve tovább erősítsék az antikorrupciós intézkedések hatékonyságát.

- **Zöld könyv az etikai kódexekben célszerűen szabályozandó területekről**

A KIM – a rendelkezésre álló szakmai anyagok és nemzetközi ajánlások alapján – előkészítette az etikai kódexekről szóló zöld könyv tervezetét. Ezzel az állami szervek munkatársaiból álló szakértői munkacsoportok tagjai egyetértettek. Az anyag a Magyar Kormánytisztviselői Kar Előkészítő Bizottsága Titkárságával is egyeztetésre került. A zöld könyv jóváhagyását követően alapul szolgálhat a hivatásrendi köztestületek etikai kódexeinek elkészítéséhez. A közzolgálati tisztviselőkkel szemben támasztott etikai követelmények ezáltal közel két évtized után ténylegesen is alkalmazható kódexekben öltenek testet.

- **A bejelentővédelem jogi szabályozása korrekciójára vonatkozó előterjesztés**

A KIM szakértői a jogi helyzet áttekintése után megvizsgálták a hatályos szabályozás felülvizsgálatára vonatkozó lehetőségeket, ennek során jelentős mértékben támaszkodtak a Transparency International Magyarország által készített háttéranyagokra, így a „Konceptió a közérdekű bejelentések (whistleblowing) törvényi szabályozásához” című konceptióra. A KIM álláspontja szerint a közérdekű bejelentések rendszerének a következő alapelvek

mentén kell kiépülnie: általános jelleg, rosszhiszemű bejelentések visszaszorítása, anonimitás biztosítása, átjárhatóság a bejelentők védelmét szolgáló egyes jogintézmények között, elektronikus alkalmazások biztosítása, adatbiztonság és szubszidiaritás. A tárca álláspontja szerint a közérdekű bejelentők védelmének központi szintjét nem új hivatal létrehozásával kell biztosítani, hanem olyan szervezethez kell telepíteni, amely jogállásánál és hatáskörénél fogva képes ellátni ezt a feladatot. Ennek érdekében a szóba jöhető szervezetekkel a minisztérium egyeztetéseket folytatott. A szakmai konszenzus kialakításának elősegítésére, az OECD szakértőinek bevonásával, az államigazgatási szervek munkatársainak részvételével a KIM 2012. október 31-én „A bejelentő-védelem megerősítése” címmel szemináriumot tartott.

- **A Kormány által megtárgyalandó előterjesztések, valamint a miniszteri rendeletek tervezeteinek korrupciós kockázatainak vizsgálatára vonatkozó előzetes hatásvizsgálat kiegészítése**

A KIM által elkészített, a hatásvizsgálati sablon kiegészítésére vonatkozó javaslatot a civil szakértői munkacsoport 2012. augusztus 2-i ülésén megtárgyalta, azt kisebb módosítási javaslatokkal jóváhagyta. Ez alapján a sablon átdolgozása megtörtént, a kiegészítések a felülvizsgált sablonba való beépítése, tesztelése folyamatban van, az új, korrupciós kockázati elemekkel kiegészített sablon hatályba lépése, illetve alkalmazása 2013. első negyedévében várható.

- **Állami szervezetek a korrupció visszaszorításában való együttműködést szabályozó együttműködési megállapodásai**

A KIM a Korrupció-megelőzési Program végrehajtásába a 2012 májusától működő koordinációs és szakértői munkacsoportok keretében valamennyi érintett szervezet – ideértve a civil szervezeteket is – bevonta. Bár a jelenlegi tapasztalatok azt mutatják, hogy a korrupció visszaszorításában való együttműködés formális keretek, együttműködést szabályozó megállapodások megkötése nélkül is jól működik, néhány területen az együttműködés formalizálása is szükségessé vált. Példaként említhető az Állami Számvevőszék és a Nemzeti Közszolgálati Egyetem között 2012. június 28-án aláírt együttműködési megállapodás, amelyben az ÁSZ többek között biztosítja az Integritás Projekt keretében kidolgozott tananyagok használatát az egyetemnek, valamint a KIM és az NKE között kötött konzorciumi megállapodás.

- **Integritás-felelős intézményének, valamint az erre támaszkodó integritás irányítási rendszernek az állami szervezeteknél történő bevezetése**

Az integritás felelős jogintézményének, valamint az integritás irányítási rendszer bevezetésének előkészítése folyamatban van. A KIM felügyelet alá tartozó KIH, valamint az NFÜ – összehangoltan az ÁROP-1.2.18. „Szervezetfejlesztési program” kiemelt projekttel – egységes kísérleti (pilot) projektet kíván indítani az integritás irányítási rendszer elemeinek kidolgozására, illetve megvalósítására. A KIM Szervezeti és Működési Szabályzatban – a közigazgatási szervek körében első ízben – nevesítésre került a hivatali szervezet vezetője, vagyis a KIM közigazgatási államtitkára közvetlen alárendeltségében tevékenykedő integritás tanácsadó.

- **A közigazgatás központi integritás és antikorrupciós képzései**

A Nemzeti Közszolgálati Egyetem bevonása a korrupciómegelőzési projektbe azt szolgálja, hogy a tervezett képzések minél inkább szervesen illeszkedjenek a közszolgálati képzési és továbbképzési struktúrába. Bár a továbbképzési rendszer jelenleg átalakítás alatt áll, az NKE vezetésének szándéka egyezik a KIM törekvéseivel, amit az is bizonyít, hogy az egyetem

rektora az NKE oldali projektmenedzsment feladatok ellátására dr. Kis Norbert urat, az NKE Vezető- és Továbbképzési Intézetének megbízott vezetőjét kérte fel.

A korrupciómegelőzési projekt forrásokat biztosít az NKE részére graduális és posztgraduális korrupciómegelőzési témájú tananyagok kidolgozására, valamint oktatásszervezési feladatok ellátására. A tervek szerint 2013 februárjától – az integritás irányítási rendszer bevezetésének támogatására – integritás tanácsadó 2 féléves szakirányú továbbképzési szak indulna, félévente induló évfolyamokkal, évfolyamonként körülbelül 50 fő részvételével. A KIM szakértői elkészítették a tananyag struktúrájára vonatkozó javaslatukat, az alapján az NKE kidolgozta a képzési követelményeket, amelyet az illetékes hivatal jóváhagyott.

A központi közigazgatás antikorrupciós képzéseinek első lépéseként – ide nem értve az OECD-vel közösen szervezett szakmai szemináriumokat – a Magyar Közigazgatási Ösztöndíj Programban résztvevő valamennyi ösztöndíjas (összesen 150 fő) 2012 augusztusától részt vesz a „Korrupció megelőzése integritásmenedzsment eszközökkel” című, az Állami Számvevőszék által kifejlesztett on-line képzésen. A hallgatók tutorálását a KIM szakértője látja el.

- **Az új Büntető Törvénykönyv**

Az új Büntető Törvénykönyv hatálybalépéséhez igazodva a KIM elvégezte a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló 2001. évi CIV. törvény felülvizsgálatát. Ennek során – figyelembe véve az Európa Tanács Pénzmosás Elleni Bizottsága (MONEYVAL), valamint az OECD Vesztegetés Elleni Munkacsoportjának ajánlásait is – lényegesen bővíteni kívánjuk a törvény tárgyi hatályát, kiterjesztve azt azokra az esetekre is, amikor a bűncselekményt a jogi személy felhasználásával követték el. A jogalkotó ezen kívül lényegesen kitágítja azon esetek körét, amikor a jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazásának akkor is helye lehet, ha a bűncselekményt elkövető természetes személy büntetőjogi felelőssége nem állapítható meg, bár az hogy bűncselekmény történt, egyértelmű. A módosítás hatálybalépését követően tehát bizonyos esetekben akkor is lehetőség lesz a törvény alkalmazására, amikor a természetes személy elkövetők büntetőjogi felelőssége nem állapítható meg (pl. az elkövető kiléte a nyomozásban nem volt megállapítható, az elkövető a halála, kóros elme-állapota, tevékeny megbánása, illetve kényszer vagy fenyegetés miatt nem büntethető, az eljárás felfüggesztése ismeretlen elkövető vagy ismeretlen helyen tartózkodó elkövető miatt). Azokra az esetekre vonatkozóan, amikor a jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazásának lehet helye, de az ügyész vagy a nyomozó hatóság a természetes személlyel szemben folytatott nyomozást felfüggesztette vagy megszüntette, a tervezet új eljárási szabályokat határoz meg. Bár a jogszabály módosítása hatékonyabbá teheti a végrehajtást, azonban ehhez az is szükséges, hogy a jogalkalmazó szervek (nyomozó hatóságok, ügyészség, bíróság) felkészültebbek legyenek. Ehhez jó támogatást nyújthat az NKE részvétele a korrupció-megelőzési projekt végrehajtásában, valamint a projektben rendelkezésre álló tananyag-fejlesztési források.

- **Integritás és korrupció megelőzés a Nemzeti Alaptantervben**

A korrupció elleni fellépés hatékonyságának hosszú távú megalapozásához elengedhetetlenül szükséges a korrupciós jelenségekkel, és az azokkal szemben alkalmazható magatartásformákkal és ellenlépésekkel kapcsolatos értékeknek és ismereteinek a Nemzeti Alaptantervben való megjelenítése. A Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) kormányrendelet alapján – a KIM javaslatainak megfelelően – a 9-12. évfolyamos etika oktatás fontos elemévé vált a „Közösségi és társadalmi korrupció problémája”. E nevelési célokat tovább részletezik az 5-8. évfolyamos, valamint a 9-12. évfolyamos kerettantervek. Az új Nemzeti

Alaptanterv 2013. szeptember 1-jei hatálybalépésével így biztosítható, hogy e kiemelt jelentőségű társadalmi problémával iskolai tanulmányai során valamennyi általános- és középiskolás találkozzon.

- **A Nemzeti Védelmi szolgálat felállítása**

A Nemzeti Védelmi Szolgálat 2011. január 1-jével kezdte meg működését. A belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési tevékenységet végző egységes szervezet létrehozását a rendvédelmi szervekkel szemben fennálló szakmai igények, a belső korrupció hatékony megelőzése, felderítése indokolta. Az NVSZ kiemelt feladatát képezi a korrupció csökkentése, a szervezet bűnözői körök rendvédelmi szerveken belüli térnyerésének megakadályozása, a magas szintű felderítő munka folytatása, illetve a hivatásuk miatt veszélybe került munkatársak és családtagjaik számára a megfelelő védelem megszervezése. Az NVSZ működésének jogi alapját az egyes rendészeti tárgyú és azokkal összefüggő törvények módosításáról szóló törvény teremtette meg. E törvény – többek között – módosította a rendőrségi törvényt, a hivatásos állomány szolgálati törvényét, az ügyészségi törvényt, a közalkalmazottak jogállásáról, a köztisztviselők jogállásáról szóló törvényt, bevezetve a magyar közigazgatásban a megbízhatósági vizsgálat és a kifogástalan életvitel ellenőrzés jogintézményét. E feladatokkal olyan védelmi eszközök kerülnek alkalmazásra, amelyet a jogelődnél alkalmazott klasszikus bűnfelderítő tevékenységen túlmutatnak.

- **A közadatok újrahasznosítása**

A közadatok újrahasznosításáról szóló 2012. évi LXIII. törvényt a jelenleg nyilvántartott közadatok rendszerének átláthatóvá és a piac számára is hozzáférhetővé tétele érdekében fogadta el az Országgyűlés. A törvény célja az, hogy az állampolgárok szélesebb köre hozzáférjen ezekhez az adatnyilvántartásokhoz, továbbá megteremtse annak lehetőségét, hogy a piaci felhasználás számára értékesíthetőek legyenek ezek a nyilvántartások. Ahhoz, hogy a jogi környezet, valamint a jogszabályok alapján vezetett állami nyilvántartások alkalmasak legyenek az ott tárolt adatok másodlagos célú felhasználására, szükség van a jelenleg használt állami nyilvántartások feltérképezésére és javaslat kialakítására az adatvagyon későbbi hasznosíthatóságának módjára. Ennek érdekében a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium az Államreform Operatív Program keretében 80 millió forintnyi költségvetéssel elindította az ÁROP-1.2.17-2012-2012-0001 számú, az „Adatok, információk szolgáltatásával kapcsolatos jogszabályok felülvizsgálata” című projektet, amely 2013. augusztus 31-ig fog megvalósulni.

- **A szakpolitika tervezés rendszerének megújítása**

Magyarország a stratégiai irányításról szóló 38/2012. (III. 12.) kormányrendelettel új kormányzati stratégiai irányítási rendszer vezetett be, amely a stratégiák és programok kidolgozásán túl nagy hangsúlyt fektet az elfogadott tervdokumentumokban foglaltak összehangolására, végrehajtására, nyomon követésére, valamint a tervdokumentumok nyilvánosságára.